

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מציעא דף פט.

פועל הנשכר אצל בעל הבית לפעולות דלהלן, האם אוכל, ומדוע?

ומדוע?	מה הדין?	
דאינס גידולי קרקע ¹	אינו אוכל	החולב המחבץ והמגבן
דאינס גמר מלאכה ³	אינו אוכל	המנכש שומים ובצלים קטנים מהגדולים ²
כיון שכבר נגמרה מלאכתם למעשר ⁴	אינו אוכל	תמרים וגרוגרות שנדבקו ומפרידם בסכין
כיון שכבר נגמרה מלאכתו לחלה ⁵	אינו אוכל	הלש העורך והאופה
דהוא גמר מלאכה ולא הגיע למעשר	אוכל	אורה בתאנים, גודר בתמרים בוצר בענבים ומוסק בזתים
דעדיין לא נגמרה מלאכתם	אינו אוכל	העודר ומקשקש תחת הזיתים

פועל שאשתו ובניו עמו (שאינו לו ביטול מלאכה), האם מותר לו לאכול ענבים באופנים הבאים?

ומה הטעם?	מה הדין?	
דדרשינן "ענבים" - ולא ענבים ודבר אחר	אסור ⁶	ענבים ודבר אחר
והנידון האם דומה לענבים ולדבר אחר ⁷	איבעיא	להבהב ענבים באור או לפרוך על הסלע
דהוי כענבים ודבר אחר	אסור	לספות ענבים במלח
דזה רק להכשיר את הגברא לאכילה	מותר	לטבל פתם בציר כדי שיאכלו הרבה

¹ וילפינן מ"דיש" דוקא שיהיה גידולי קרקע, וכן שיהיה גמר מלאכה.

² דהיינו שיש בצלים סריסים שלא יגדלו יותר ממה שגדלו - והוא מנכש אותם. ועיקר כוונתו בשביל הנשארים שיגדלו היטב. ואין צריך לומר שאם מנכש עשבים שוטים בין הבצלים והשומים - שודאי לא אוכל שזה לא מיקרי גמר מלאכה, דהרי הם באמצע גידולם.

³ כי עיקר מה שעושה - הוא בשביל שיגדלו הנשארים, ואצלם אין זה גמר מלאכה עדיין.

⁴ וילפינן מ"דיש" דוקא דבר שלא נגמרה מלאכתו למעשר.

⁵ וכל אחד יש לו את הגמר מלאכה שלו, פירות שאין עושים מהם חלה - הגמר מלאכה שלהם הוא מתי שנגמרו למעשר, אבל דברים שיש בהם חיוב חלה הגמר מלאכה שלהם הוא רק מתי שיגמרו לחלה. ונפ"מ בטוחן חטים ומנפה את הקמח - שכן אוכל אף שכבר נתחייבו במעשר מ"מ כיון שעדיין לא נתחייבו בחלה אלא מלישה והלאה, פועל אוכל בהם.

⁶ לרש"י ולר"ת (בתוס' ד"ה פועל), אסור אפי' בענבים שאינם ראויים לאכילה בלי תיקון. ולר"י אף ענבים ודבר אחר מותר לאכול אם הם ראויים לאכילה גם בלי תיקון. ולדידהו, הברייתא שהתיר לפועל לספות במלח ולאכול מיירי בענבים שהיו ראויים לאכול בלי ספיתה, ולכך הותר לפועל לאוכלם כן.

⁷ פ"י דכיון שהוא עושה פעולה להמתיק את הענבים, א"כ זה דומה לענבים ודבר אחר. או כיון שסוף סוף אוכל את ענבים בלחודייהו - לא הוי ענבים ודבר אחר. ולרש"י כל ההלכות נאמרו גם בראויים לאכילה בלי תיקון. ובתוס' (בד"ה פועל) כתבו, דדוקא בענבים שאינם ראויים לאכילה בלא תיקון דבראויים לאכילה כמות שהם מותר.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מציעא דף פט:

האם נתחייב במעשר כשאוכל פירות ע"י ספיתה במלח או ע"י שקוצץ?¹

באוכל שנים שנים		באוכל אחד אחד	
בחוץ לארץ ²	בארץ		
פטור	חייב ³	פטור	לאביי
חייב מדרבנן	חייב	פטור	לרבא

¹ אבל אם לא קצץ ולא ספת במלח, יכול לאכול אפי' שנים שנים בלא מעשר.

² היינו בבבל או במצרים, שתיקנו שם מעשר מדרבנן - כיון שקרובים הן לא"י.

³ ע"י ספיתה במלח, משמע מהגמי ומרש"י (בד"ה מותר) דחייב במעשרות מדאורייתא בארץ ומדרבנן בחו"ל. וע"י קציצה - דהיינו מקח, כתב רש"י (ד"ה שנים) דאף בא"י אינו חייב אלא מדרבנן, וכמבואר לעיל (בריש דף פח:).